

STORTINGET

Representantforslag 116 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Sandra Borch, Per Olaf Lundteigen, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad

Dokument 8:116 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sandra Borch, Per Olaf Lundteigen, Ole André Myhrvold og Geir Pollestad om økt bruk av tre som byggemateriale

Til Stortinget

Bakgrunn

Bruk av tre til bærende konstruksjoner er et godt klimatiltak i alle faser av en byggeprosess. Lavere energiforbruk i byggeperioden, renere arbeidsmiljø og mindre støv, mindre avfall og raskere oppføring av bygg er noen av fordelene med å bygge i massivtre.

Man vet at bygg- og anleggsbransjen står for om lag 40 pst. av verdens klimagassutslipp, og at stål og betong har en overveiende del av markedet i denne sektoren. Både skogproduksjonen og materialproduksjonen knyttet til tre er betydelig mer klimavennlig enn produksjonsløpet for stål og betong. Norsk skog kan levere råstoff til produkter og energi uten å tilføre mer karbon til atmosfæren enn det som bindes opp gjennom fotosyntesen. Ved å bruke trærne som materialer, vil karbonet fortsatt lagres i bygget samtidig som nye trær vokser til og tar opp mer karbon fra atmosfæren. Bygg i tre gir dermed en lavere klimapåvirkning, både på grunn av karbonlagring og fordi det kan brukes som erstatning for mer klimabelastende materialer.

Tre er en fornybar ressurs, og det er en økende internasjonal interesse for bruk av tre i byggeprosjekter. Med Norges lange og stolte historie som skogbruksnasjon bør landet gå foran med virkemidler, incentiver og reguleringer som gjør det attraktivt å velge tre. Massivtre er

en god måte å bruke hele tømmerstokken på, samtidig som det er et sterkt materiale, da det i stor grad er et restprodukt bestående av flere planker lagt parallelt.

Byggingen av Mjøstårnet utenfor Brumunddal og Gjennestad videregående skole i Stokke står som gode eksempler på hva det er mulig å få til med massivtre som bygningsmateriale.

Det er en lang og god tradisjon for å bygge eneboliger og mindre bygningskomplekser i tre her i landet. En normal enebolig i tre inneholder normalt 14–22 m³ tre. Det vil si at det i et vanlig hus er bundet 11–16 tonn CO₂ i husets levetid. Totalt sett brukes det årlig 3 mill. m³ trelast i Norge. Dette innebærer at det hvert år blir bundet om lag 2,5 mill. tonn CO₂ i bygninger, møbler og lignende. Samtidig skjer det en frigjøring av CO₂ når hus blir revet og møbler o.a. blir kassert. Det meste av dette trevirket blir imidlertid brukt til bioenergi, noe som også reduserer behovet for fossilt brensel. Ved å stimulere til at en større del av bygningsmassen bygges i tre, vil man få en betydelig årlig klimaeffekt.

Ifølge Norges Skogeierforbund viser beregninger at dersom man kan erstatte materialer med høyt fossilavtrykk som stål og betong med tre som binder CO₂, kan man redusere CO₂-utslippene med 60 pst.

Situasjonen i dag er likevel at løsninger basert på bruk av tre i større byggeprosjekter er lite kjent og innebærer en økt kostnad og risiko for byggherre og entreprenør sammenlignet med tradisjonelle byggemetoder. For å sette fart på introduksjonen av bruk av blant annet massivtre bør det innføres ordninger som gir økonomiske incentiver og reduserer risiko, for eksempel i form av tilskudd, knyttet til å velge tre ved oppføring av nye bygg samt ved rehabilitering og utbygging av eksisterende bygg.

Norge har positive erfaringer med å stimulere til endring i klimavennlig retning. Elbilfordelene er et godt eksempel på hvordan man skaper en markedsendring med positive incentiver. Det samme opplever man nå på ferger og hurtigbåter. Industrien har i flere år nytt godt av CO₂-kompensasjon for sin virksomhet. Nå trengs et løft for bruk av trevirke i bygg. Dette vil gagne klimaet og norsk verdiskaping og bidra til et skifte fra fossildrevet industri til en biodrevet industri. På samme måte som for ferger og hurtigbåter vil et løft i bruk av trevirke i bygg bidra til å utvikle en norsk næring samti-

dig som det stimuleres til endring i klimavennlig retning.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget innen utgangen av 2019 med forslag til økonomiske incentiver for bruk av tre i større byggeprosjekter.

9. april 2019

Sandra Borch

Per Olaf Lundteigen

Ole André Myhrvold

Geir Pollestad